

SAMOUUPRAVA

GLASILO ŽUPANSKE ZVEZE V LJUBLJANI

Štev. 12

December 1933

Leto I

Dr. S. Š.

Kategorizacija občinskih cest

Zakon o samoupravnih cestah, Ur. l. 247/60 iz l. 1929., predpisuje v § 10., da morajo občine kategorizirati, t. j. razvrstiti svoja javna pota po prometni važnosti med občinske ceste I., odnosno II. reda ter jih vpisati ločeno za vsako kategorijo v poseben seznam — občinski cestni kataster. Dočim pa postanejo državne, banovinske in dovozne ceste k železniškim postajam javne ceste že z njih proglasitvijo bodisi z zakonom (državne ceste po § 8. zak. drž. cest Ur. l. 246/60 ex 1929), z banovo odločbo, ki jo odobri minister za gradbe (banovinske ceste I. in II. reda, § 4. samoupr. cest) ali samo z banovo odločbo (dovodne ceste k železniškim postajam, § 7. cit. zak.), se more uvrstiti med občinske ceste izključno le obstoječa javna pot, ki ne spada v višjo skupino cest. S kategorizacijo se javne ceste višje skupine ustvarjajo, občinske ceste pa nasprotno le proglašajo za javne ceste. Iz tega izhaja, da mora občinski odbor kot pristojno upravno oblastvo I. stopnje za konkretno pot predhodno ugotoviti, da ima znake javnosti, nakar jo more šele uvrstiti med občinske ceste I. ali II. reda. Brez dokazane javnosti je uvrstitev pota med občinske ceste po zakonu nična in jo mora nadzorno oblastvo, ki odobruje kategorizacijo občinskih cest, razveljaviti.

Pojem javnosti pota

Zakon o samoupravnih cestah določa v § 1. pojem javne ceste. Javna cesta je ona, ki je vsakomur svobodno dostopna za promet in uporabo v obsegu, ki ga dopušča namen ceste ter je na zakonit način proglašena za javno prometno zvezo. Kategorizacija ali uvrstitev določenega pota med občinske ceste je torej predvsem zavisna od tega, da je doletna pot javna. Če pot nima tega zakonitega znaka, se ne more uvrstiti med občinske ceste.

Namemba pota

Kategorizacija pota za občinsko cesto v gotovih slučajih ni težka. Če zgradi n. pr. občina na občinskem zemljišču cesto in jo izroči splošni, vsakomur dostopni uporabi, ali če odpre občina sporazumno z lastnikom dotlej izključno zasebnim namenom služecho pot javnemu prometu, ni dvoma, da je ta pot javna občinska cesta. Tu je dokazana namemba pota, t. j. določitev pota za javen promet. Mnogo težji je slučaj, ko zahtevajo občani določeno pot kot občinsko cesto, glede katere pa se ne da dokazati namembe za javen promet. To je v slučaju, ko se je pot dejansko in od pamtiveka — kar pomnijo najstarejši ljudje — uporabljala za splošen promet, lastnik zemljišča pa brani uporabo pota vsakomur, ki ne dokaže pravice do vožnje ali hoje.

To so spori, o katerih je pristojen odločati v I. stopnji občinski odbor, v II. pa banska uprava kot oblastvo, ki odobruje kategorizacijo občinskih cest po § 6. zakona o samoupravnih cestah. Ker upravno sodišče v Celju doslej v predmetnih sporih še ni razsodilo stvarno, marveč zgolj formalno, naj služijo za pojasnilo razsodbe bivšega avstrijskega sodišča, zlasti naslednje:

1. **Budw. 1444:** — Župan je dal posestniku A, ki je postavil ob potu čez svoje zemljišče desko s prepovedjo pota, nalog, da mora prepovedno desko odstraniti. A se pritoži, da je upravičen pot prepovedati, ker ni javna, marveč njegova privatna pot, dalje da je uporabo pota tretjim osebam dovoljena le od časa do časa in iz osebne uslužnosti. A je bil s svojo pritožbo v vseh rednih upravnih instancah zavrnjen. Prav tako je tudi upravno sodišče zavrnilo tožbo iz razloga, da ni dokazal dovoljevanja prometa na spornem potu na prošnjo, nasprotno da je bilo v upravnem postopku dokazano, da je bila pot od nekdaj vsakomur, domačinu ali tujcu, brez omejitve in zlasti brez dovolitve na razpolago in da se je pot do postavitve prepovedne deske dejansko uporabljala kot krajša prometna zveza med krajema R. in V.

2. **Budw. 9771:** Tožnik izpodbija s tožbo na upravno sodišče odločbo deželnega odbora, ki je proglasil v zadnji stopnji čez zasebno zemljišče vodečo pot za javno, da je pot šele pred 15 leti za svoje privatne namene zgradil in tudi stalno sam vzdrževal. Upravno sodišče je tožbo zavrnilo z naslednjo utemeljitvijo: Zakoniti znak za javnost kakega pota je svobodna uprava za vsakogar. Ta vsakomur dostopna uporaba ustanavlja v onih slučajih, kjer se ne more dognati izrecna namemba pota za javen promet, ravno s svobodnim prometom in uporabo od pamtiveka pravno domnevo pota za javen promet.

3. Budw. 12.003: Upravno sodišče je zavrnilo tožbo občine, da je pot čez zasebno zemljišče, ki veže dve javni cesti, javna, iz naslednjih razlogov: Ni vsaka pot med javnimi prometnimi zvezami zavoljo tega že javna. Za javno pot bi morala obstojati namemba ali pa vsaj dejanska raba od pamtiveka, kar pa ni dokazano. Tudi ni pot nujno potrebna za prometne namene.

4. Budw. 9.690: Javna pot nastane le tedaj, če se določena parcela bodisi vsled izrecne ali pa iz okolišnosti razvidne namembe uporablja za nujno in splošno prometno uporabo ter trajno.

Iz navedenih razsodb upravnega sodišča so jasno razvidni zakoniti znaki javnosti pota. Kar se tiče pojma »namembe«, je umeti pod njim oblastven akt one javnopravne edinice, ki mora po zakonu skrbeti za gradnjo in vzdrževanje javne ceste, t. j. glede občinskih cest občinskega odbora. Namemba zemljiškega lastnika poti za javno občinsko cesto sama po sebi še ne zadošča za javnost pota, ker ne dostaja pristanek občine kot po zakonu odločujočega oblastva. Tudi bi dovedla privatna namemba brez pristanka občine do praktično nevzdržnih posledic, ker bi se z enostranskim aktom iznebili zasebniki vseh svojih privatnih potov na škodo občine.

Namemba pota za javen promet je torej vedno vezana na odločbo one upravne edinice, ki ji je po zakonu poverjena uprava dotične ceste. Če je občina lastnik cestne parcele, tedaj je namemba hkrati razpolaganje z lastnino. Občina odloča kot oblastvo in kot lastnik občinskega zemljišča (*dominium-imperium*), v nasprotnem slučaju je namemba samostalen upravni akt, čigar pravna veljavnost zavisi od pritrditve zasebnega lastnika in odobritve nadzornega oblastva. V kateri obliki je dana pritrditev, je za pravni obstoj namembe brezpomembno. Lastnik more dovoliti občini služnost, obstoječo v pravici, zgraditi na zasebnem zemljišču občinsko cesto, ali uporabljati obstoječo privatno pot kot javno občilo, ali dati pot za javen promet v najem. V vseh slučajih pa ni pritrditev zasebnika sestaven del namembe, marveč le *p r e d p o g o j* za nje pravno veljavnost.

Namemba mora biti, da doseže svoj učinek, tudi izvršena, t. j. pot mora biti javnemu prometu dejansko izročena. Šele od tega trenutka dalje se morejo uporabljati za pravne odnošaje do pota cestni policijski predpisi in določila cestnega zakona. Za izročitev pota javnemu prometu ni predpisana nikakšna oblika. To se more zgoditi z večjo ali manjšo svečanostjo, bodisi z razglasom občine ali samo dejansko n. pr. z odstranitvijo prometnih ovir, prepovednih desk itd. Vprašanje izročitve pota javnemu prometu ob dokazani namembi torej ni več pravno, marveč le vprašanje dej-

stva, kedaj se je to izvršilo. Iz navedenega izhaja, da je za presojo vprašanja, ali je splošnemu prometu dejansko služéča pot javna ali ne, da se je določena pot radi nujne prometne potrebe od pamtiveka splošno in nemoteno uporabljala.

Dejanska raba pota

Trajna, nemotena in obča uporaba pota od pamtiveka ustvarja javnost pota prav tako kakor namemba. To je osnovna misel razsodb upravnega sodišča, ki ugotavlja n. pr.: pot se obče uporablja od pamtiveka, torej je javna, ali pot mora biti kvalificirana za javno z izrecnim aktom upravnega oblastva (namembo) ali z dejansko rabo od nekdanj. S temi razsodbami je ostvarjeno načelo, ki ga pozna že rimsko pravo in ki ga je izoblikovalo kanonsko pravo, namreč načelo, da ono, kar je dolgo obstojalo in ravno radi tega, ker je obstojalo, velja za pravno in nepremakljivo. Dalje da stanje, ki je obstojalo brez ugovora od pamtiveka po načinu pravnega stanja, zasluži kot takšno zakonsko priznanje in zaščito. To je pojem, ki je ustvaril civilno pravno priposestevanje in zastaranje ter se javlja v javnem pravu v obliki stare trdne navade. Tu gre načelno ali za ohranitev od nekdanj obstoječega stanja v javnem interesu ali pa za priznanje od pamtiveka izvršene rabe v interesu skupnosti. V obeh slučajih se priznava dolgotrajno dejansko stanje za pravno stanje in ščiti pred motenjem in izpodbijanjem iz razloga dejstvenosti posestnega stanja v javnem interesu. Ta dejanska raba ima v javnem pravu stvarjavno moč (*jus publicandi*). Predpogoj za označeni učinek je dvojen: 1. stanje mora biti takšno, odnosno mora trajati tako dolgo, da je znanje o drugačnem stanju popolnoma izginilo ljudem iz spomina (od pamtiveka), 2. mora obstojati po načinu pravnega stanja, t. j. udeleženci morajo ravnati v mišljenju, da nima nikdo nikakšne predpravitve ali zasebne pravice do uporabe, da se torej poslužujejo pota kot občinskega pota.

Po razsodbah upravnega sodišča je potreben dokaz glede obstoja navedenih dveh pogojev za javnost pota, kar je možno dognati po pričah ali na drug uspešen način. Iz navedenega razloga upravno sodišče ne priznava za javna pota takšna, na katerih se je vršil promet zgolj po uslužnosti lastnika, bodisi od časa do časa ali samo po določenih osebah, ali pa bil oviran po lastniku z zaprekami ali prepovedjo. To so slučaji, v katerih ne obstoja niti zunanji videz pravnega stanja, ker so uporabniki pota z lastnikovimi ukrepi stalno opozorjevani, da uporaba pota ni vsakomur svobodno dostopna.

Polrebnost pota

Poleg dokaza navedenih pogojev zahteva upravno sodišče često tudi dokaz **potrebnosti** pota za javen promet, odnosno da se pot uporablja vsled nujne prometne potrebe. Prirodno svojstvo javnega pota je, da služi splošni prometni potrebi. Nobena občina ne gradi ali trajno vzdržuje pota, ki ni potreben. Če je namemba občine dokazana, odpade razmotrivanje o prometni potrebi. Drugače pa je v onih slučajih, kjer se namemba ne more dokazati. Tu postane vprašanje javno pravnih interesov samostalno vprašanje. Če se dokaže prometna potreba in dolgotrajna nemotena in obča uporaba, more občina pot kategorizirati za javno občinsko cesto, sicer ne. O potrebnosti pota odloča občina po lastnem svobodnem prevdarku. Iz navedenega zopet izhaja, da občina ni dolžna kategorizirati dejansko javnih občinskih potov za občinske ceste I. ali II. reda, marveč da jih opusti, če jih ne smatra potrebne za javen promet. Ker pa je po zakonu o občinah in po cestnem zakonu občina zavezana skrbeti za vzdrževanje potrebnih potov, je možno, da uvrsti banska upravo kot oblastvo, ki odobruje kategorizacijo občinskih cest, javno pot, katere občina ne smatra za potrebno, na zahtevo interesentov med občinske ceste, čim spozna, da je pot prometno potrebna. Občina je na odločbo nadzornega oblastva vezana, ker o tem, da li je določena pot potrebna v javnem interesu ali ne, ne odloča samo občina, marveč tudi nadzorno oblastvo. Možno je torej, da občinski odbor ne smatra nekaj za pomembno v javnem interesu, kar pa ščiti nadzorno oblastvo, uvažujoč in presojačoč javne interese s širšega obzorja. Če pravi zakon, da uvrščava ali opušča občinske ceste občinski odbor, in sicer po svobodni presoji glede potrebnosti pota z odobritvijo banske uprave, znači to, da je občinska cesta kategorizirana, odnosno opuščena kot javna samo tedaj, kadar je doseženo soglasje med obema odločujočima oblastvoma v obliki upravne odločbe in odobritve. Ker za presojo vprašanja o potrebnosti pota upravno sodišče ni kompetentno — stvar svobodne presoje — je odločba nadzornega oblastva dokončna in za občino obvezna.

Nosilec pravic do prometa

Vprašanje je, če kakšne obveznosti in pravice izvirajo iz pojma javnosti pota. Predvsem je dolžan lastnik pota kot parcele, odnosno cestnega zemljišča, trpeti splošen promet v obsegu, kakor se je promet dejansko vršil, n. pr. dopustiti promet za pešce, če se je pot uporabljala samo za pešce, nasprotno pa tudi vozni

promet, če se je vozilo po poti. Nosilec pravic do javnega prometa pa ni posameznik, ki pot uporablja, nego ono javno pravno telo, ki cesto upravlja, t. j. glede občinskih cest občina. Splošna uporaba ni predmet osebne pravice, marveč stvar javnega interesa, ki ga predstavlja in ščiti pristojna upravna edinica, po kateri se cesta nazivlje. Pravica občine do občinske ceste se javlja tudi v tem, da je le občina upravičena tožiti pri upravnem sodišču zoper odločbo banske uprave, s katero ni bila odobrena pot, ki jo je uvrstil občinski odbor med občinske ceste, če občina smatra, da je odločba v nasprotju z zakonom.

Pristojnost

Odločati o tem, da li je določena pot javna občinska cesta ali ne, spada v pristojnost upravnega oblastva. V prvi stopnji odloča občinski odbor kot sklepajoči in nadzorni organ občine v občinskih cestnih stvareh, ker je po zakonu o občinah in zakonu o samoupravnih cestah izročena skrb za varnost prometa na občinskih cestah v domače področje občine, kar je tudi v § 6. zakona o samoupravnih cestah izrecno pridržano občini. Odločanje o pravnih odnošajih glede cestnega zemljišča ter o vprašanju, kdo je lastnik tega zemljišča, ne spada v pristojnost upravnega oblastva, marveč pred redno sodišče. Odločba občinskega odbora, s katero se proglašja določena pot za javno občinsko cesto, pa ne sme biti samovoljna, marveč more proglasiti za občinsko cesto samo bodisi formalno ali dejansko javno pot, ki ne spada v višjo skupino javnih cest. Občinski odbor, kakor je že uvodoma rečeno, namreč ne ustvarja s svojo odločbo javnih občinskih cest, nego le proglašja obstoječa javna pota za občinske ceste I. ali II. reda.

Formalni pripomočki za spoznavanje zakonitih znakov javnosti pota so naslednji:

1. Vpis pota v seznam javnega dobra pri zemljiški knjigi pristojnega sreskega sodišča,
2. vpis v seznam javnega dobra (posestni list) pri pristojni katastrski upravi kot davka prosta parcela,
3. pravomočna odločba upravnega oblastva ali pravomočna sodba rednega sodišča,
4. odobren seznam javnih občinskih cest po pristojnem nadzornem oblastvu,
5. namemba pota za javen promet po lastniku zemljišča in pritrditvi občine,

6. dejanska nemotena in splošna uporaba ter potrebnost pota za javen promet od nekdanj.

Čim se ugotovi, da je določena pot javna pot nižje skupine, je treba premotriti, da li ima zakonite znake občinske ceste I. ali II. reda, t. j. ali služi prometnim potrebam za vso občino ali le za posamezne vasi v območju občine. Po § 5. zakona o samoupravnih cestah so občinske ceste I. reda ona javna pota nižje vrste, ki so prometno važna za vso občino, občinske ceste II. reda pa nasprotno ona javna pota, ki služijo prometnim namenom le za posamezne kraje ali vasi v občini.

Kategorizacija občinskih cest je potrebna in važna tudi zato, ker je obenem z vrsto ceste določen tudi krog interesentov, ki so po zakonu vezani prispevati k stroškom za vzdrževanje občinskih cest. Občinske ceste I. reda vzdržuje občina po § 67. zakona o samoupravnih cestah na stroške vseh davčnih zavezancev v občini, občinske ceste II. reda pa le na stroške zavezancev določenega interesnega okoliša, kateremu cesta služi. Zakoniti zavezanci morejo prispevati k stroškom za vzdrževanje občinskih cest bodisi v obliki občinskih doklad ali pa če teh ni, z ljudskim delom po §§ 37.—47. cit. zakona v zvezi s pravilnikom o ljudskem delu za nedržavne ceste, »Služb. list« 5/2 iz l. 1931.

Kategorizirati se morajo vsa občinska pota, bodisi da služijo za vozni promet ali za pešce in ne glede na to, ali se nazivlje prometna zveza cesta ali pot. Pravno ni razlike med cesto in potom, marveč le v tehničnem pogledu. Ona javna občila, ki so tehnično pravilno zgrajena in pravilno vzdrževana ter služijo važnejšemu voznemu prometu, se nazivljejo v strokovnem pogledu ceste, ostala pa pota. Prav tako veljajo za ceste in pota brez razlike določila cestnega zakona in cestni policijski predpisi ter predpisi kazenskega zakonika. Da se že na viden način označi enakost med javno cesto in javnim potom, odnosno med javnim voznim občilom in javnim občilom za pešce, je sprejeta v zakon o državnih in nedržavnih cestah enotna označba »cesta« ali v izvirnem tekstu »put«.

Kataster občinskih cest

Po zakonu o samoupravnih cestah § 10. morajo občine vpisati kategorizirane občinske ceste ločeno v seznam občinskih cest I. reda in v seznam občinskih cest II. reda, kakor je obrazloženo že v uvodu te razprave. Sestavo seznamov poveri predsednik občine občinskemu tajniku, ali če tega ni, drugi sposobni osebi. Seznama se sestavita v naslednji obliki.

Občina :

Srez :

Občinske ceste reda.

Tek. št.	Smer in naziv	Dolžina v m	Širina v m	Prometna sposobnost	Pravni naslov	Opomba
1.	Nova vas — Podgorje	3 800	4	vse leto za vozila in pešce	vpisana v seznam javnega dobra XX	dopustna teža največ 4.000 kg, zgrajena z ljudskim delom
2.	Vrbno — Goričica	5.800	3,50	samo v letnem času za vozila in pešce	dejansko javna	na progi 1.500 m v gradnji z ljudskim delom
3.	Gangeš — Ribno	1.200	4	vse leto za pešce	vpisana v seznam kategorizir. obč. cest (odlok ban. uprave V - No. 1885 ex 1932)	
4.	Grdi graben — Peč	500	3,50	vse leto za vozila in pešce	last ob. in parc. št. 1335	tlakovana s podporo države, banovine, cestnega zaklada
Skupaj . . .		11.300 m				

Oblika tega obrazca je sestavljena po načelnih določilih zakona o samoupravnih cestah. Podrobnejše odredbe predpiše banska uprava z okrožnico o kategorizaciji občinskih cest.

Razglasitev kategorizacije

Sklep občinskega odbora o kategorizaciji občinskih cest mora predsednik občine po § 135. zakona o občinah javno razglasiti na predpisani način. Dan odborovega sklepa, kakor tudi dan javne razglasitve mora biti na seznamih občinskih cest uradno potrjen. Zoper odločbo občinskega odbora ima vsak član občine pravico pritožbe na bansko upravo, ki odobruje kategorizacijo občinskih cest, bodisi da določena pot ni uvrščena med občinske ceste, bodisi da uvrščena pot ne spada med občinske ceste. Pritožba se vlaga pri občinski upravi pristojne občine s takšno znamko Din 20.—. Po preteku razglasitvenega roka predloži občinska uprava banski upravi v odobritev kategorizacijo občinskih cest z nastopnimi izkazili:

1. overjen prepis odborovega sklepa o kategorizaciji,
2. seznam občinskih cest I. in II. reda, vsakega v četrtem izvodu, in sicer eden za občinski cestni kataster, eden za kataster pri banski upravi, eden za spis in eden za ministrstvo gradb,

3. pravočasno vložene pritožbe zoper kategorizacijo,
4. spremno poročilo s stvarno obrazložbo in utemeljitvijo kategorizacije z ozirom na ugovore pritožnikov.

O p o m b a : Zbog nameravane spojitve občin banska uprava ni odredila kategorizacije občinskih cest. To pa iz tega razloga ne, ker je pojem občinske ceste nekaj relativnega, zavisnega od teritorija, kateremu po prometno koristi. V občini z 200 prebivalci je nedvomno pretežna večina javnih cest nižje skupine občinskih cest I. reda, dočim postanejo te ceste vsled spojitve malih občin v večjo občino občinske ceste II. reda. Občinske ceste I. reda v bivših malih občinah, ki so že kategorizirane, bo treba uvrstiti med občinske ceste II. reda, ker povečini niso več prometno važne za vso občino, nastalo po spojitvi. Ker je odpadel omenjeni zadržek za kategorizacijo občinskih cest in ker je naročilo tudi ministrstvo za gradbe z razpisom broj 24.869 z dne 19. septembra banski upravi, da izvede kategorizacijo občinskih cest in predloži ministrstvu občinski cestni kataster, bo odrejena v najkrajšem času razvrstitev občinskih cest in sestava občinskega cestnega katastra. To bo odrejeno s posebno okrožnico vsem občinskim upravam in sreskim cestnim odborom. Dokler okrožnica ne izide, naj občine počakajo s kategorizacijo. Dotlej pa naj prouče predsedniki občin, poročevalci-odborniki v občinskih cestnih stvareh in tajniki vprašanje javnih cest, obrazloženo v tej razpravi, da se bo mogla izvesti kategorizacija občinskih cest brez utemeljenih pritožb v določenem roku.

S.

Občinski dohodni viri

Z ustvaritvijo novih velikih občin se je izvršila upravna reforma, ki bo za občane dalekosežnega pomena. Delokrog občin se bo v vseh upravnih granah osobito v samoupravnih funkcijah povečal in občinske uprave bodo v mnogo večji meri delovale in odločevale pri urejevanju socialnih, kulturnih in gospodarskih vprašanj, kakor doslej. To pa bo imelo neizogibno za posledico, da bodo nastopile za občino in s tem tudi za občane nove plačilne obveznosti. Že dosedanje male občine z neznatnim samostojnim delokrogom so le z največjim naporom zmagovale naložene jim financijelne obveznosti in to največ iz razloga, ker je povsem primanjkovalo rednih prihodov, izvirajočih iz stalnih zakonskih do-

ločb. Občinsko gospodarstvo novih velikih občin ne bo moglo uspešno izvrševati svojih nalog, ako jim ne bo priskočila na pomoč država ter jim zakonitim potom odstopila nekatere izdatne davčne vire, na katere bodo mogle računati občine s sigurnimi vsotami. Dotlej pa se bodo morale občine zadovoljevati z onimi davčnimi viri, s katerimi razpolagajo doslej in morajo pač z njimi najti kritje za obsežne potrebščine obširnih občin.

Ako abstrahiramo dohodke iz občinskih imovin in obratov, so glavni dohodni viri občinske doklade na neposredne davke in trošarine. Na davčne objekte, ki jih obremenjuje država s svojimi davki, ne smejo občine po obstoječih zakonskih predpisih nalagati občinskih samostojnih davščin in se morajo zadovoljevati samo s procentualnimi dokladi na neposredne davke. Še dosedanje pobiranje, v nekaterih mestnih občinah uvedene gostaščine (najeminskega vinarja), je z zakonom od 1. januarja 1935 dalje definitivno ukinjeno, odnosno prepovedano, ker predstavlja gostaščina samostojno občinsko davščino na najemnino, ki tvori davčni objekt za državno zgradarino.

Občine so torej navezane samo na doklade na neposredne davke. Vendar imajo te doklade svoje meje v naravni plačilazmožnosti občanov. Procentualna izmera doklad na neposredne davke se vsekakor ne bo mogla še nadalje zvišavati, ker so kmetje, ki tvorijo najizdatnejši del podeželskih občin, že itak ob robu prepada in ne morejo plačevati radi nizkih cen agrarnih produktov nihi dosedanjih davčnih, odnosno javnih bremen. Da je zasebna trgovina, obrt in produkcija zaradi obstoječe gospodarske krize in stalno naraščajočih bremen v zadnjem času izdatno padla, je pač splošno znano. Radi tega bodo morale tudi občinske uprave jemati obzir na obrtniške in trgovske kroge ter pri določevanju občinskih doklad upoštevati, da so dohodni viri obrtnih in trgovskih krogov dosegli že vrhunec dokladnih bremen.

Edino možnost ekspanzivnosti občinskih dohodkov tvorijo pri današnjem pravnem stanju še občinske trošarine. Zakon z dne 31. marca 1930 o izpremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini, odnosno čl. 79. zakona o državni trošarini normira, da ima ban pravico, določati občinam višino občinske trošarine, kakor tudi one predmete, na katere naj se nalaga občinska trošarina. Izjemo tvorijo v naši Dravski banovini samo mestne občine Ljubljana, Celje in Maribor, glede katerih je kompetenca za določevanje višine in predmetov občinske trošarine pridržana ministru za finance. To neomejeno banovo odnosno ministrovo kompetenco pa je zopet zakon z dne 23. decembra 1932. o naknadnih in izrednih

kreditih k proračunu drž. razhodkov in dohodkov za leto 1932./33. ogradil z določilom, da izza dne 1. januarja 1933. trošarina na vino ne sme biti v selskih občinah večja od Din 1.— od litra, v mestnih občinah pa ne višja od Din 1.50 od litra, na žganje pa od Din 5.— od hektolitrske stopnje. Potemtakem je nalaganje izmere občinskih trošarin z zakonom omejeno samo pri vinu in žganju, ni pa omejeno glede ostalih predmetov niti na višino trošarine niti na izbiro predmetov. Vsled tega se lahko prilegnejo v območje občinskih trošarin ne samo predmeti, ki so obremenjeni z državno trošarino — kakor so: sladkor, kava, pivo, električna razsvetljava, električni tok, špirit, ekstrakti, kvas (droži), octova kislina in bencin — temveč tudi drugi potrošni predmeti kakor: meso, goveda (tele), sadni mošt, pridelek iz »šmarnice« (necepljene trte), moka, mineralne vode, sodavica, šabeso, kavni nadomestki itd., seveda vse to pod pogojem, ako banska uprava, odnosno ban na to pobiranje pristane. Da bi se ne s m e l i ti predmeti podvreči občinski trošarini, ni zakonite ovire.

Povsem drugačna je pravna situacija pri taksah. Občine naše Dravske banovine se doslej vobče niso posluževale dohodnih virov iz taks, kakor se to vrši pri občinah na teritoriju bivše Srbije in Črne gore. Občine na označenem teritoriju krijejo izdaten del svojih potrebščin iz taksnih virov. Osnovo za pobiranje občinskih taks jim nudi srbski zakon o taksah, ki obravnava ne samo d r ž a v n e , temveč tudi o b č i n s k e taksne predmete. Državna taksna materija, razčlenjena v posamezne taksne tarifne postavke, se je do malih izjem proširila na celo kraljevino, dočim so one tarifne postavke, ki obravnavajo občinske takse, ostale v veljavi na bivšem srbskem in črnogorskem ozemlju. Višino posameznih taksnih iznosov je minister za finance na podlagi s finančnim zakonom danega pooblastila leta 1924. in 1926. določil z maksimalnimi zneski, do katerih smejo občine na osnovi občinskega sklepa (sklepa občinskega sodišča) pobirati takse. Te takse donašajo danes ne samo mestnim (tržnim) občinam, temveč tudi podeželskim občinam izdatne dohodke.

Za podeželske občine naše Dravske banovine je vprašanje o pobiranju občinskih taks odprto, ker manjkajo tozadevne zakonske določitve. Okvirnih taksnih določb naše občine ne bodo mogle pogrešati, posebno ne sedaj, ko se je s komasacijo izvršila občinska upravna reforma in se bodo morale občinske uprave stalno boriti s financijelnimi težkočami. Stvar zakonodajnih faktorjev je, da čim prej ustvarijo našim občinam nov dohodni vir iz taks.

Vprašanja in odgovori

Dopravek. — V odgovoru na prvo vprašanje na strani 218. »Samouprave« št. 11 z dne 1. novembra 1933, kjer je govor o oprostitvi občinskih posojil vsakterih taks in davščin, je pomotoma izostal drugi odstavek, ki slove:

»Točka 3. § 16. finančnega zakona za leto 1932/33, »Službeni list« z dne 8. aprila 1932, št. 281/28 se glasi: »Zakon o oprostitvi od državnih davščin glede posojil samoupravnih teles se mora tako umeti, da so oproščena samoupravna telesa plačila davkov in taks za posojila v državi, ki jih sklenejo z javnim podpisovanjem, ne pa tudi za posojila, ki jih sklenejo pri poedinah bankah. Vsa posojila brez razlike, ki jih sklenejo samoupravna telesa v inozemstvu, so oproščena plačevanja davkov in taks.« — Iz tega torej izvira, da niso vsa občinska posojila prosta taks in davščin, temveč le tista, ki se sklenejo z javnim podpisovanjem ali pa se najmejo v inozemstvu, za vsa ostala posojila pa morajo občine plačati predpisane davšchine in takse.

V tem zmislu naj se izpopolni navedeni odgovor v 11. številki »Samouprave«.

Vprašanje: Krajevna kontrola zahteva, da moramo kot priloge k občinskim računom za leta 1929, 1930 in 1932 priložiti tudi odobrene proračune za ta leta in odloke nadzornega oblastva, s katerimi so bili proračuni odobreni. Teh listin pa v občinski pisarni ni nikjer dobiti. Kam naj se obrnemo, da te listine dobimo?

Odgovor: Na kraljevsko bansko upravo v Ljubljani, kjer se hranijo prepisi odobrenih proračunov in koncepti odobritvenih odlokov.

Vprašanje: Davčna uprava nam je sporočila, da je občinske doklade, ki jih je pobrala za našo občino, nakazala sreskemu kmetijskemu odboru na račun prispevka, ki ga mora plačati naša občina. Kako naj knjižimo to nakazilo v dnevniku občinske blagajne?

Odgovor: Znesek vpišite med dohodke pod naslovom »občinske doklade« obenem pa med izdatke pod naslovom »prispevek sreskemu kmetijskemu odboru«. Kot prilogo za obe postavki pa shranite dotično obvestilo davčne uprave oziroma pišite sreskemu kmetijskemu odboru, da naj Vam prejme zneska potrdi.

Vprašanje: Sreskemu kmetijskemu odboru smo izplačali Din 2000.— na račun prispevka naše občine. Ali mora biti pobožnica, s katero je odbor potrdil prejem tega denarja, kolekovana?

Odgovor: Ne! Oprostitve je utemeljena v členu 5. taksnega zakona.

Vprašanje: Ali so potne dnevnice in ostali potni stroški podvrženi davku od nesamostalnega dela (uslužbenskemu davku)?

Odgovor: Ne! Člen 89. zakona o neposrednih davkih določa v točki 2. zadnjega odstavka »da potne dnevnice in potni stroški sploh niso zavezani uslužbenskemu davku«.

Vprašanje: Katere število občinskih odbornikov je merodajno za sklepčnost seje občinskega odbora? Ali ono, ki občini pripada po zakonu, ali ono, ki odgovarja dejanskemu številu odbornikov ob času seje?

Odgovor: § 61. zakona o občinah določa: »Da je odbor sklepčen, mora biti pri seji prisotna polovica dejanskega števila odbornikov in eden več.« Iz tega izvira, da je merodajno za sklepčnost seje dejansko število odbornikov ob času seje, to je število odbornikov, ki v trenutku seje resnično obstoji in ne ono, ki bi po zakonu moralo obstojati.

Vprašanje: V naši občini se pobira pasja taksa na vsakega psa, ki je privezan, po Din 10.—, na vsakega drugega psa, ki ni privezan, pa po Din 100.—. Nekateri pravijo, da to ni pravilno, ker bi se morala pasja taksa pobirati na vse pse v enaki izmeri. Pojasnite, kaj je pravilno?

Odgovor: Za Vaš slučaj velja uredba o pobiranju občinskih taks v območju bivše ljubljanske oblasti, ki je objavljena v »Samoupravi« z dne 19. januarja 1929, št. 3/12. Postavka 25. tarife k tej uredbi se glasi:

»Za vsakega psa, za vsako koledarsko leto v občinah izven Ljubljane od Din 10.— do Din 100.—; v Ljubljani od Din 50.— do Din 200.—. Psi, ki so kot čuvaji za varstvo samotnih posestev neobhodno potrebni, so oproščeni občinske takse, najsi so privezani ali izpuščeni v ograjenih zaprtih prostorih.«

Vprašanje: Ali so zdravstvene občine oproščene poštnih pristojbin?

Odgovor: Dal Razpis ministra za promet z dne 25. septembra 1933, PT br. 68.573, določa, da je zdravstvena občina prosta poštnih pristojbin. Teh pristojbin so prosti tudi banovinski ali občinski zdravniki, vendar morajo na nje naslovljene poštno pošiljke nositi napis »zdravstvena občina« in če se želi, da dobi pošiljko osebno občinski ali banovinski zdravnik, je treba še pripisati pod označbo »zdravstvena občina« ime dotičnega občinskega ali banovinskega zdravnika.

Vprašanje: Ubožni sklad naše občine ima večji znesek naložen. Občina bi rada ta denar porabila za izvedbo elektrifikacije. Ali je to mogoče oziroma kako je to izvesti?

Odgovor: Mogoče je, pa le na ta način, da si občina ta denar izposodi. Občinski odbor, ako ni posebnega ubožnega sveta, naj sklene, da se denar ubožnega sklada posodi občini eventuelno tudi brez obresti. Ta sklep naj se pošlje nadzornemu oblastvu (sreskemu načelniku), ki poskrbi potem, da dobi ta sklep potrebno odobritev. Brez te odobritve se pa denar ubožnega sklada ne sme odtegniti svojemu namenu.

Vprašanje: V naši občini je bila navada, da so se sklepi občinskega odbora o prodaji občinskega zemljišča razglašali in povabili volilci, da o tem glasujejo. Pri zadnjem takem sklepu pa se to ni zgodilo. Pojasnite nam, ali je to postopanje pravilno?

Odgovor: Je pravilno! Po členu 2. zakona o izpremembi in dopolnitvi v zakonu o občinah z dne 12. februarja 1929, »Službeni list« z dne 28. februarja 1929, št. 80/21, so ukinjeni vsi občinski zbori in pristojnost teh zborov je prešla na občinske odbore. Tudi novi zakon o občinah, ki velja za celo državo, ne predpisuje nikjer, da bi bilo za sklep občinskega odbora o odtujitvi občinske imovine kakor tudi za katerikoli drugi sklep potrebno glasovanje volilcev. Iz tega izvira, da je glasovanje volilcev za ali proti sklepom občinskega odbora sploh odpadlo.

Vprašanje: Sreski načelnik je po predpisih § 125. zakona o občinah zadržal neki sklep občinskega odbora. Ali ima predsednik občine sam pravico pritožiti se proti taki odločbi sreskega načelnika?

Odgovor: Ne! Po predpisih omenjenega paragrafa se more pritožiti proti taki odločbi sreskega načelnika občinski odbor sam, ki mora to pritožbo skleniti v redni seji, nikakor in nikoli pa predsednik občine sam.

Vprašanje: Iz brezposelnega sklada, odobrenega v občinskem proračunu, se plačujejo brezposelnim delavcem dneve za delo na cestah, pri popravilu vodovoda in slično. Ali se morajo pobornice oziroma mezdne pole kolkovati s 1/2%no takso za priznanice?

Odgovor: Se morajo kolkovati v zmislu predpisov drugega odstavka pripombe 1. k tarifni postavki 33. zakona o taksah, ki se glasi:

»Ta oprostitve (namreč plačevanja 1/2%ne priznanične takse) se ne tiče uslužbencev, ki prejemajo plačo od denarnih zavodov in drugih korporacij in pravnih oseb, in ta taksa se mora plačevati, bodisi da se prejema plača na podstavi podpisanega ali nepodpisanega seznamka, bodisi da se vknjižuje na tekoči račun dotičnega uradnika.«

Vprašanje: Katere dobave za občino se morajo oddajati potom licitacije (dražbe javnih dobav)?

Odgovor: Dobave od Din 100.000.— (stotisoč) naprej. O tem govori zakon o državnem računovodstvu oziroma pravilnik k temu zakonu.

Vprašanje: Ali je občinski odbornik-davkoplačevalec upravičen predlagati, da morajo za občinsko blagajno jamčiti trije poselniki-občinski odborniki, ker je tukajšnji občinski odbor izvolil za blagajnika odbornika, ki ni poselnik, a je drugače pošten in na dobrem glasu?

Odgovor: Zakon o občinah kakor tudi še veljavna uredba o opravljanju občinskih blagajniških poslov v občinah Dravske banovine nimata nikakega določila, po katerem bi morali občinski odborniki jamčiti za občinsko blagajno, če je izvoljen za občinskega blagajnika odbornik brez premoženja. Za pravilnost poslovanja občinske blagajne jamčita predsednik občine kot naka-zovalec in blagajnik kot izvrševatelj predsednikovih pismenih nalogov. — Predlog, da morajo za blagajno jamčiti trije občinski odborniki, ni osnovan v

zakonu. — Priporočiti je še, da izda v zmislu § 104. zakona o občinah finančni minister sporazumno z ministrom za notranje posle, poseben pravilnik o voditvi blagajniških in računskih knjig ter navodila za izvrševanje finančnih odredb občinskega zakona, ki bo mogoče vseboval v tem oziru točnejše predpise.

Vprašanje: Naša združena občina obstoja iz petih starih občin. Sedaj bo treba podaljšati proračune. Ali se ti proračuni podaljšajo le za dobo od 1. januarja 1934 do 31. marca 1934 in ali se lahko ti proračuni za posamezno občino za to dobo zvišajo ali znižajo?

Odgovor: Za dobo od 1. januarja 1934 do 31. marca 1934 se za leto 1933 odobreni in sedaj veljavni občinski proračuni podaljšajo sami od sebe v zmislu § 147. zakona o občinah po načelu dvanajstin. Ravno tako ostanejo po § 148. zakona o občinah za to dobo v veljavi vse za leto 1933 odobrene občinske davščine. Zvišati ali znižati posamezne proračunske postavke za to dobo občina more. Mora pa v tem slučaju skleniti občinski odbor te izpremembe, in jih odobriti kraljevska banska uprava.

Vprašanje: V območju naše nove občine se nahajajo sedaj štiri šolske občine. Treba bo voliti nove krajevne šolske odbore. Z ozirom na to vprašamo, ali je predpisano oziroma nedopustno, da bi bil predsednik občine pri vsakem šolskem odboru tudi predsednik odbora ali samo za šolo na sedežu občine?

Odgovor: § 20. zakona o narodnih šolah določa, da mora imeti vsaka šolska občina svoj krajevni šolski odbor. § 124. zakona o narodnih šolah predpisuje, da je član tega odbora vedno tudi predsednik občine ali njegov namestnik. § 125. navedenega zakona pa določa, da ako je krajevni šolski odbor v središču upravne občine, je tudi njegov predsednik predsednik občine. Predsednike drugih šolskih odborov volijo odborovi člani iz svoje srede. — Iz tega izvira, da je predsednik vaše občine po sili zakona tudi predsednik le onega krajevnega šolskega odbora, ki je v središču občine, ostali šolski odbori pa si morejo po svoji volji izbrati predsednika iz vrst svojih članov, med katerimi je vedno tudi predsednik občine oziroma njegov namestnik.

Vprašanje: Ali je dopustno, da se vršijo seje nad eno uro oddadljenih krajevnih šolskih odborov na sedežu občine? V občini imamo namreč štiri šole.

Odgovor: Nel 5. odstavek § 126. zakona o narodnih šolah se glasi: »Po deželi so seje krajevnih šolskih odborov v šolskem poslopu.« — Iz tega izvira, da morajo vsi štirje krajevni šolski odbori, ki poslujejo na področju vaše občine, imeti svoje seje v šolskih poslopih in ne drugod.

Vprašanje: Ali more občinski odbor izvoliti v krajevni šolski odbor tudi druge občane, ali pa le one, ki so občinski odborniki?

Odgovor: § 124., točka 7., določa, da tvori krajevni šolski odbor tudi pet članov občinskega odbora in da le člani izvoli občinski odbor za dobo, za katero je sam izvoljen. Iz tega izvira, da mora občinski odbor voliti v krajevni šolski odbor le občinske odbornike, ne pa druge občane.

Vprašanje: Kot občinski tajnik podam ostavko na mesto občinskega odbornika. Kdo pride na moje mesto: ali prvi kandidat-namestnik ali pa 17. kandidat-namestnik, ki odgovarja mojemu mestu kot kandidatu na listi za odbornika? Pri volitvah je bila samo ena kandidatna lista.

Odgovor: § 48. zakona o občinah določa: »Na izpraznjena mesta pridejo po vrsti kandidati za odbornika, odnosno kandidati za namestnika z iste liste.« — Iz tega izvira, da pride mesto Vas v občinski odbor prvi kandidat-namestnik, ker je bila vložena le ena kandidatna lista in so kandidati za odbornike postali vsi občinski odborniki.

Vprašanje: Občinski sluga z mesečno plačo Din 350.— bi bil rad zavarovan za slučaj bolezni, ne bi pa rad plačeval sam zavarovalnih prispevkov. Ali je občina dolžna ga prijaviti za zavarovanje, oziroma ali odgovarja občina zanj za slučaj bolezni?

Odgovor: Vaš sluga bi moral biti zavarovan v zmislu § 7. o zavarovanju delavcev pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Mesečni prispevki za zavarovanje bi znašali krog Din 30.—, plačati bi morala to vsoto občina, ki bi si pa lahko pridržala od slugine mesečne plače (Din 350.—) največ Din 12.— na račun zavarovalnega prispevka. Če pa se pogodita občina in sluga, more občina prevzeti tudi izključno na svoje breme plačevanje celotne mesečne zavarovalne premije.

— Gč.

Vprašanje: Našo občino je zaprosila zakonska žena N. N., da ji izstavimo poselsko knjižico, ki jo potrebuje za nastop službe gospodinjkega posla. Prosimo pojasniti, ali ji smemo izstaviti poselsko knjižico brez vednosti, oziroma brez pristanka njenega moža.

Odgovor: Dal Po poselskem redu je za izstavitev poselske knjižice potreben pristanek zakonitega zastopnika le tedaj, če se poselska knjižica izstavlja osebam, ki so pod očetovsko, varuško ali skrbniško oblastjo. — V.

Iz Županske zveze v Ljubljani

Županski tečaji. Županska Zveza je priredila dne 16. novembra 1933 v Črnomlju enodnevni županski tečaj za srez Črnomelj. Tečaja se je udeležilo do 40 županov, obč. odbornikov in tajnikov. Po temeljitih referatih banskega tajnika Gorkiča in kmetijskega sreskega referenta Stoklasa se je razvila živahna debata. Izvoljen je bil tudi novi pododbor Županske zveze za srez Črnomelj s predsednikom Müllerjem, županom v Črnomlju.

Pododbore županske zveze za posamezne sreze vabimo, da čimprej skličejo sestanke županov ter izvolijo nove odbore. Prosimo, da javijo pravočasno čas in kraj teh sestankov Županski zvezi. Istotako naj javijo vse želje glede tečajev.

NOVE KNJIGE:

Kavaleri C., predsednik upravnega sodišča v p. v Zagrebu: Komentar zakona o opštinama.

Dr. Stanko Majcen, inspektor ministrstva notranjih zadev: Komentar zakona o opštinama.

Obe knjigi priporočamo našim županskim in obč. odbornikom, ker dobe v njih mnogo pojasnil k posameznim členom obč. zakona.

Razsodbe upravnega sodišča

Upravno sodišče je pod št. A 128/29—8 z dne 1. marca 1930 na tožbo občine A in drugih, zoper odločbo komisarja oblastne samouprave ljubljanske oblasti z dne 29. oktobra 1929, št. 24.550, glede razvrstitve občinskih cest razsodilo tako-le:

Tožba se zavrne radi neosnovanosti.

Razlogi.

S sklepom od 18. marca 1929 je občinski odbor v A v izvrševanju določb § 11. kranjskega deželnege zakona o gradnji in vzdrževanju javnih nedržavnih cest in potov od 21. januarja 1912, dež. zak. št. 22 za 1913, uvrstil vsa javna pota v občini A, ki niso državne ali oblastne ceste, v kategorijo vaških potov (32 prog), odnosno v kategorijo javnih gospodarskih potov (vse ostale proge), tako da bi občina sploh ne imela nobenih občinskih cest in potov. Zoper uvrstitev ceste Št. Lovrenc—Marčji dol v kategorijo vaških potov namesto v ono občinskih cest in potov se je pritožila B v Št. Lovrencu. Med tem je izšel novi zakon o samoupravnih cestah od 8. maja 1929, ter je zavoljo tega občinski odbor obstoječe občinske ceste in pota na novo razvrstil v kategorije, kakršne jih predvideva § 5. tega zakona. S tem sklepom od 7. julija 1929 so se vsa ona pota, ki so bila s sklepom od 17. marca 1929 uvrščena med vaška pota in še dve poti (Zidani most pri državni cesti—Breza in Zagorica—Roje) uvrstila med občinske ceste II. reda. Iz sklepa ni razvidno, ali je bilo v občini še kaj drugih, preje v kategoriji javnih gospodarskih potov spadajočih javnih potov in zakaj se o njih ni sklepalo. Tudi sedaj se je B v Št. Lovrencu pritožila zoper uvrstitev ceste Št. Lovrenc—Marčji dol med občinske ceste II. reda. Komisar oblastne samouprave je z odločbo od 29. oktobra 1929, št. 24.550, na osnovi §§ 5. in 6. zakona o samoupravnih cestah odobril sklenjeno uvrstitev glede vseh cest, razen ceste

Št. Lovrenc—Marčji dol, ki spada med občinske ceste I. reda ter pripomnil, da bo morala občina vzdrževati tudi bivšo deželno cesto od Velike Loke proti Št. Lovrencu (od odcepka te ceste na Čatež naprej) in od Št. Lovrenca proti Martinji vasi, ker se ta cesta ni uvrstila med oblasne ceste.

Zoper to odločbo komisarija oblasne samouprave je županstvo občine A dne 21. novembra 1929 in torej v odprtem roku vložilo tožbo na upravno sodišče. V tej tožbi navaja tožitelji, da toženo upravno oblastvo zakona ni pravilno uporabilo, kajti

1. predmetna cesta ni za vso občino važna nego le za katastrsko občino Dolga njiva s 4 vasmí, dočim ostale 4 katastrske občine s 34 vasmí že radi krajne lege ne uporabljajo stalno te ceste;

2. iz ostalih delov občine promet po cesti do »pitališča« ni stalen in rabijo le nekateri občani in le v redkih slučajih ta del ceste.

Pri presoji tožnih točk je upravno sodišče naslopnó preudarjalo:

1. Po § 5. zakona o samoupravnih cestah so občinske ceste I. one ceste, ki so važne za vso občino, dočim so vse ostale javne ceste, vštevši one, ki služijo v prvi vrsti za gospodarske namene poedinih skupnih interesov, občinske ceste II. reda. Po § 6. vrši izvršanje javnih cest med občinske ceste I. in II. reda občinski odbor, a je treba odobritve pristojnega višjega samoupravnega oblastva (komisarija oblasne samouprave, sedaj kr. banske uprave), odnosno po predhodnih odredbah § 70. izvrši razvrstitev obstoječih občinskih cest na predlog občine pristojni organ oblasne samouprave (sedaj kr. banska uprava). Vsekakor je v obeh primerih bilo treba sklepa občinskega odbora in nato še odločbe (odobritve, odnosno razvrstitve pristojnega organa oblasne samouprave).

2. Iz tožnih točk izvira, da občina 1. odstavek v § 5. zakona o samoupravnih cestah deloma drugače tolmači nego toženo oblastvo. Gre za vprašanje, ali se naj važnost ceste nanaša na vse dele občine, ali pa že zadošča, ako ustreza cesta občemu interesu občine, da so vsi važnejši deli občine zvezani s središčem občine in tako tudi med sabo. Po naziranju upravnega sodišča ni treba, da bi se izraz za vso občino« tolmačil le tako, da bi dotično cesto morali uporabljati vsi ali vsaj važnejši deli občine, nego je zadostno, da cesta veže tako velik del, kakršen je n. pr. katastrska občina z večjo vasio ali z večjim številom vasi s središčem občine. Taka zveza je vsekakor važna za vso občino. Tako je tolmačilo zakonski predpis tudi toženo upravno oblastvo, ko je poudarjalo, da je edinole vaške in javne gospodarske ceste po prejšnjem cestnem zakonu istovetili z občinskimi cestami II. reda po novem zakonu, ne pa tudi prejšnjih občinskih cest in občinskih potov, h katerim so se štele one javne komunikacije, ki so vezale večje dele v notranjosti občine ali s posebno važnimi cestnimi progami ali s sosednimi občinami (§ 3. starega cestnega zakona za Kranjsko). V danem primeru po samem priznanju občine A ne gre le za zvezo poedinih vasi med sabo ali za zvezo poedinih vasi z obstoječimi cestami višjega reda ali z železniškimi postajami, marveč vežejo se kar vsi štiri v katastrski občini združene vasi od 15 do 29 hiš (skupaj 90 hiš) z občinskim središčem.

3. Prva tožna točka je torej neosnovana, s čimer pa odpade tudi potreba, se baviti z drugo tožno točko, ki se nanaša na ugotovitev stanja stvari. Stanje stvari se je ugotovilo deloma s podatki občine A same, deloma s poizvedbami pri sreskem načelstvu o konkretnih, na promet na omenjeni cesti se nahajajočih dejstvih in z ogledom na licu mesta. Res, da ni razvidno iz upravnih spisov, da bi se občini varovala pravica doznavanja in jej dana prilika, da še pred odločitvijo pove svoje mnenje o onih ugotovljenih dejanskih okoliščinah, na katere hoče upravno oblastvo svojo odločbo opirati. Vendar tega nedostanka občina v svoji tožbi ne uveljavlja in vrhu tega izpodbija v tožbi le take ugotovitve toženega upravnega oblastva, ki z ozirom na gorenje tolmačenje izraza »važnost za vso občino« niso bistvene, marveč le še večjo važnost dokazujejo. Ker pa, kakor pod točko 2. omenjeno, že zadošča za uvrstitev občinske ceste v I. red dejstvo, da cesta kak večji del občine (n. pr. cela katastrska občina) veže z občinskim središčem in že tako dejstvo dokazuje važnost ceste za vso občino in ni treba, da bi vsi deli občine stalno uporabili dotično cesto, zbog tega, kakor že omenjeno, upravno sodišče ni našlo povoda, ocenjevati osnovanost druge tožne točke.

Iz navedenih razlogov je moralo upravno sodišče tožbo zavrniti zaradi neosnovanosti.

V založbi tiskarne Merkur v Ljubljani je izšel
Priročnik za občinsko računovodstveno in blagajniško službo

Priredila France Gorkič in Karel Vitori

Vsebina:

Opravljanje občinskih in blagajniških poslov v občinah Dravske banovine. — Navodila za sestavljanje in predlaganje občinskih računov. — Občinske takse. — Uredba o pobiranju občinskih taksi v območju bivše ljubljanske oblasti. — Uredba o pobiranju občinskih taksi v območju bivše mariborske oblasti. — Občinska posojila. — Pravilnik o poslovanju krajevnih (mestnih) kontrol in komisarijev za izredne preglede (kolikor se nanaša na pregled občinskih računov). — Razni vzorci.

Knjižica je neobhodno potrebna vsakemu občinskemu uradu v njegovem poslovanju. Cena izvodu Din 15.—, s poštnino Din 17.—.

Naroča se v tiskarni Merkur, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23

ROSIJA-FONSIER

zavarovalnica in
pozavarovalnica
poslovalnica

Ljubljana, Komenskega 18

sprejema vsa zavarovanja
Sprejme tudi zastopnike za
vse kraje Dravske banovine